

# NOTATKA

## z posiedzenia Komisji Kultury i Środków Przekazu

**Data posiedzenia: 22 lutego 2011 r.**

**Nr posiedzenia: 79**

---

Posiedzeniu przewodniczył: senator Piotr Łukasz J. Andrzejewski – przewodniczący komisji

**Porządek posiedzenia:** 1. Stan obecny oraz przyszłość ogólnopolskich i regionalnych mediów publiczny.

W posiedzeniu uczestniczyli: – senatorowie członkowie komisji: Piotr Łukasz J. Andrzejewski, Barbara Borys-Damięcka, Andrzej Grzyb, Maria Pańczyk-Pozdziej, Czesław Ryszka, Janusz Sepioł, Wojciech Skurkiewicz, Michał Wojtczak.

- zaproszeni goście:
  - Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego:
    - radca generalny ministra Juliusz Braun,
  - Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji:
    - dyrektor Biura KRRiT Małgorzata Szelachowska,
    - dyrektor Departamentu Ekonomicznego Jacek Kuffel,
    - dyrektor Departamentu Programowego Grażyna Bączkowska,
    - wicedyrektor Departamentu Prezydialnego Jarosław Firlej,
  - Telewizja Polska S.A.:
    - p.o. prezesa Zarządu Bogusław Piwowar,
    - dyrektor Ośrodka TVP Technologie Mariusz Stecki,
    - zastępca dyrektora Ośrodka TVP Technologie Andrzej Kaźmierski,
    - zastępca dyrektora Biura Planowania i Kontrolingu Agnieszka Dejneka,
    - dyrektor Biura Koordynacji Programowej Jacek Snopkiewicz,
    - dyrektor Biura Zarządu Marian Kubalica,
    - rzecznik prasowy Andrzej Siwek,
    - dyrektor Agencji Produkcji Audycji Informacyjnych Krzysztof Czerniecki,
  - Polskie Radio S.A.:
    - p.o. prezesa Zarządu Jarosław Hasiński,
    - członek Zarządu Władysław Bogdanowski,
    - członek Zarządu Wojciech Jerzy Poczachowski,
    - dyrektor Biura Zarządu Marcin Iskra,
  - Rada Programowa Polskiego Radia S.A.:
    - członek Teresa Pochwic,
  - Rady Programowe Oddziałów Telewizji Polskiej S.A.:
    - przewodniczący RP TVP Białystok Adam Grzegorz Dębski,
    - przewodniczący RP TVP Wrocław Piotr Bielawski,
    - przewodnicząca RP TVP Katowice Jadwiga Chmielowska,
    - przewodniczący RP TVP Gdańsk Janusz Wikowski,
    - przewodniczący RP TVP Kielce Andrzej Marek Lenart,

- przewodniczący RP TVP Łódź Grzegorz Kacprzak,
- członek RP TVP Łódź Elżbieta Więcławska-Sauk,
- przewodniczący RP TVP Warszawa Tomasz Taraszkiewicz,
- członek RP TVP Warszawa Anna Pietraszek,
- Rady Programowe rozgłośni regionalnych Polskiego Radia S.A.:
  - przewodniczący RP Radia Katowice Andrzej Barczak,
  - przewodnicząca RP Radia Kielce Stanisława Gawlik,
  - przewodniczący RP Radia Łódź Andrzej Sołtysik,
  - przewodniczący RP Radia Rzeszów Bogdan Miszczak,
  - przewodniczący RP Radia Zachód w Zielonej Górze Andrzej Kawala,
- Rozgłośnie regionalne Polskiego Radia S.A.:
  - członek Zarządu Radia Łódź Andrzej Berut,
  - członek Zarządu Radia Katowice Jacek Filus,
  - członek Zarządu Radia Rzeszów Robert Głowacki,
  - członek Zarządu Radia Olsztyn Henryk Łańko,
  - przewodniczący Rady Nadzorczej Radia Kielce Roman Ostrowski,
  - prezes Zarządu Radia PRO FM w Opolu Teresa Kudyba,
  - Adam Wołek, Radio Opole,
  - prezes Zarządu Radia Szczecin Andrzej Skrendo,
- Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich:
  - sekretarz generalny Stefan Truszczyński,
- Medioznawcy:
  - dr Bogdan Borowik - Uniwersytet M. Curie-Skłodowskiej,
  - prorektor Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania z siedzibą w Rzeszowie prof. Jerzy Chłopecki,
  - dr Marek Czyrka - Wyższa Szkoła Biznesu i Administracji w Łukowie,
  - dziekan Wydziału Radia i Telewizji Uniwersytetu Śląskiego prof. Krystyna Doktorowicz,
  - dyrektor Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie ks. prof. Michał Drożdż,
  - dr Katarzyna Giereło-Klimaszewska - Dolnośląska Szkoła Wyższa we Wrocławiu,
  - dr Robert Grochowski - Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu,
  - dr Małgorzata Gruchoła - Instytut Kulturoznawstwa KUL,
  - dr Bernard Grzonka - Zakład Dziennikarstwa Uniwersytetu Śląskiego,
  - dr Jolanta Hajdasz - Wyższa Szkoła Umiejętności Społecznych w Poznaniu
  - Alina Kiertys - Uniwersytet Gdański,
  - dyrektor portalu PROTO Kinga Kubiak,
  - dr Andrzej Ostrowski - Dolnośląska Szkoła Wyższa we Wrocławiu,
  - dr Rafał Polak - Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania z siedzibą w Rzeszowie,
  - Magdalena Popielewicz - Instytut Monitorowania Mediów,
  - Michał Raszka - Uniwersytet Śląski,
  - dr Lucyna Szot - Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego,
  - dr Adam Szynol - Instytut Dziennikarstwa Uniwersytetu Wrocławskiego,
- Związek Zawodowy Pracowników Twórczych TVP S.A. „Wizja”:
  - Urszula Dembińska-Nowakowska,
  - Agata Ławniczak-Loba,
- Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych:
  - doradca ministra Jan Tarczyński,
  - koordynator ds. mediów Antoni Bartkiewicz.

## Przebieg posiedzenia:

**Ad. 1** Informację na temat stanu oraz przyszłości publicznej telewizji oraz oddziałów TVP przedstawił p.o. prezesa TVP Bogusław Piwowar, który zaprezentował plan, zgodnie z którym ma być utworzony centralny katalog zasobów OTV, zaprojektowana ich sformatowana ramówka, a także zostaną przywrócone przeglądy twórczości ośrodków regionalnych i wymóg posiadania karty ekranowej. Ponadto od głównych programów informacyjnych wymaga się, by szerzej wykorzystywały informacje lokalne. Prezes TVP zapewniał, że działania prowadzone obecnie mają doprowadzić do tego, aby programy emitowane przez oddziały regionalne stały się bardziej atrakcyjne, a oddziały regionalne mogły odbudować swoją pozycję. Prezes Piwowar podkreślił, że ośrodków nie da się utrzymać bez finansowania publicznego na odpowiednim poziomie. W ubiegłym roku działalność ośrodków regionalnych kosztowała TVP 368 mln zł, podczas gdy z abonamentu telewizja otrzymała 221 mln zł. Prezes TVP zwrócił również uwagę na nieadekwatność finansowania ze środków publicznych w stosunku do zadań kojarzonych z misją publiczną TVP, co sprawia, iż tzw. audycje misyjne finansowane są z wpływów reklamowych. Dodał też, że misja pociąga za sobą koszty związane z wypłatą tantiem i realizacją praw autorskich i pokrewnych. Zaliczył tu także koszty związane z produkcją i funkcjonowaniem 16 oddziałów terenowych, zaznaczając że przychody z abonamentu pokrywają jedynie jedną trzecią kosztów ich funkcjonowania.

Bogusław Piwowar zadeklarował, że obecnie publiczna telewizja podejmuje najważniejsze wyzwanie - cyfryzacji emisji. Ma to szczególne znaczenie dla telewizji regionalnej, albowiem naziemna emisja cyfrowa ma być sukcesywnie uruchamiana do 2015 r., a na koniec 2011 r. jej zasięg jest planowany na 45%. W związku z tym zostanie uruchomiony centralny katalog zasobów oddziałów terenowych i zaprojektowana będzie sformatowana ramówka o konstrukcji blokowej.

Informację na temat sytuacji Polskiego Radia oraz regionalnych spółek radiowych przedstawił p.o. prezesa Polskiego Radia Jarosław Hasiński, który poinformował, że do 2014 r. spółka chce stać się firmą multimedialną o stabilnych fundamentach ekonomicznych, pragnie nowatorsko wypełniać misję nadawcy publicznego i zapewnić odbiorcom powszechny dostęp do wysokiej jakości, unikatowych i atrakcyjnych treści. Jego zdaniem, Polskie Radio zaspakaja oczekiwania tych odbiorców, dla których medium środka jest ważnym nośnikiem informacji, rozrywki, wiedzy oraz wysokiej kultury.

Stabilizację finansową spółka zamierza osiągnąć przez systematyczne zwiększanie przychodów własnych (projektowany jest blisko 30% wzrost tych przychodów w 2014 r. w stosunku do 2010 r.) oraz utrzymanie płynności finansowej w każdym roku realizacji strategii rozwojowej. Konieczna jest jednak zmiana przepisów dotyczących ściągalności opłat abonamentowych, a co za tym idzie wzrost przychodów z tego tytułu. Jak stwierdził prezes J. Hasiński, radio publiczne tego oczekuje, ponieważ emituje programy misyjne. Za unikatowe formy radiowego przekazu, niespotykane w innych mediach, prezes Polskiego Radia uznał audycje Polskiego Radia nadawane dla Zagranicy.

W połączeniu z przedsięwzięciami promocyjnymi, reklamowymi, organizacyjnymi i technologicznymi PR zamierza zwiększyć ofertę swoich produktów i objąć nią wszystkie grupy wiekowe odbiorców, a także ujedynolnić standardy i procedury obowiązujące w spółce, wzmocnić monitoring i kontrolę wszystkich procesów technologicznych i programowych oraz radykalnie zwiększyć efektywność ekonomiczną.

W swoim wystąpieniu prezes J. Hasiński przedstawił też założenia cyfryzacji Polskiego Radia, dzięki której ma nastąpić szybszy przepływ informacji, poprawa jakości dźwięku i jakości produktu, bezpieczeństwa archiwizowania oraz całej architektury informatycznej. Oczekuje się też racjonalizacji kosztów produkcji i poprawy warsztatu dziennikarskiego.

Z opiniami zarządu TVP polemizowali m.in. obecni na posiedzeniu przedstawiciele związków zawodowych działających w telewizji. Agata Ławniczak ze Związku Pracowników Twórczych "Wizja" wskazywała działania, które - jej zdaniem - przeczą zapewnieniom o planach rozwoju ośrodków regionalnych, a nawet mogą dowodzić zamiaru ich destrukcji. W tym kontekście mówiła m.in. o koncentracji spraw kadrowych w centrali. A. Ławniczak podawała też przykłady nieracjonalnego zarządzania majątkiem. Wątpliwości budzi m.in. wynajmowanie przez telewizję w Warszawie hal produkcyjnych w Ursusie, podczas gdy niewykorzystane pozostaje największe, własne studio w krakowskim Łęgu.

Przedstawiciele związków zawodowych i rad programowych byli zgodni z władzami publicznego radia i telewizji w tym, iż realizacja misji publicznej wymaga zwiększonego wsparcia budżetowego. Za paradoks uznali jednak to, iż programy misyjne są finansowane wpływami z reklam. Uczestnicy spotkania

wielokrotnie zwracali uwagę na sprzeczność pomiędzy efektywnością gospodarczą, do której spółki medialne zobowiązane są kodeksem handlowym, a misją publiczną, której efekty ocenia się zupełnie inaczej. Obie funkcje trudno jest realizować w sytuacji ciągłych zmian zarządów i znoszących się, różnorodnych oddziaływań politycznych na media. Jednym ze skutków wadliwości prawnych, politycznych i obyczajowych uwarunkowań działania mediów publicznych jest ich rosnąca tabloidacja. Obecni na posiedzeniu przewodniczący rad programowych rozgłośni Polskiego Radia i ośrodków Telewizji Polskiej oraz medioznawczy podpisali stanowisko przedstawione przez J. Chmielowską, przewodniczącą rady programowej TVP Katowice, w którym wyrażono niepokój dotyczący „zawłaszczenia” przez TVP Info pasm regionalnych, degradacji ośrodków regionalnych TVP i ich miserii finansowej, uzależnienia mediów publicznych od sponsorów oraz niskiego poziomu wykonywania profesji dziennikarskiej.

W stanowisku zawarto również propozycje, dzięki którym taka sytuacja mogłaby się poprawić. Są to m.in.: sformułowanie jasnej misji mediów publicznych i przygotowanie dla ich funkcjonowania odpowiedniej formuły prawnej, zastąpienie abonamentu "daniną publiczną" pobieraną przy rozliczeniu podatkowym, gruntowna restrukturyzacja TVP oraz usamodzielnienie ośrodków regionalnych.

Podsumowując debatę przewodniczący Komisji Kultury i Środków Przekazu, senator Piotr Ł.J. Andrzejewski przypomniał, iż istotą demokracji jest pluralizm polityczny, uwarunkowany pluralizmem medialnym. Rolą polityków jest zbudowanie takiego systemu zarządzania i finansowania mediów publicznych, który to zagwarantuje. Ponieważ dyskusję zdominowały problemy telewizji publicznej, dlatego przewodniczący Piotr Ł.J. Andrzejewski zapowiedział zorganizowanie odrębnej debaty poświęconej sytuacji regionalnych spółek radiowych.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingsową.

*Sporządzono w Biurze Prac Senackich*